

bepikt.
et, dan
gebruik
recht.
dat dit
gewest
gesteld,
in de
ijk ver-
emrecht

achten,
gelegen-
belang-
gemeen-
plaats-
die zelf-
k maar
men in
ng zijn.
i weet,
verschil
het de
d, toen
evraagd
onze
id kun-

dat de
wegen
t, maar
protest
lf, zou
i. Maar
niet in
kunnen
college,
kan te

aarlem
en.
it van
siechen

rwacht
ort het
hangig

EPP.

S. S.

an den
en. En
ik niet
ik kan
ek met

klank.
onver-
de ver-
als de
ig her-
in de
tential
van de
en ge-
eld van
top aan

die wij
tigende
samen-
jd land-
os een
de ziel

nel kun-
trekken,
voeren
k soms
reizen
aar een
fisseling
in rust.
rk sub-
en reis-

op onze
wat wij
te be-
rwoord.

„Lente-
worden,
ag, geen
soonlijke
kunst-
samen-
ee door-
is het

en vol vreugde zult ge de persoonlijke indrukken van de schrijver kunnen medeleven in de harmonische eenheid van uw Christelijk geloofsbewustzijn.

Nog om een andere reden acht ik het boek van Mej. Kuyper een uitstekend boek voor ons volk, omdat het opvoedt, tot nadenken stemt. Ik kan niet laten eenige passages af te schrijven:

„Den avond voor Goeden Vrijdag woonden wij in de St. Pieter de z.g. donkere Metten bij.

Zeër indrukwekkend vond ik dezen dienst.

De schemering valt en hult de ontzaglijke gewelven van de ontzaglijke kerk al meer in het duister. Het orgel zwijgt. Alleen het koor zingt. Gewen jubelzangen schallen. Maar lijdenspalmen, klagliederen der profeten. Misereres in mineur klinken, huiltkeels klagend of zacht zuchtend, door de al donker wordende ruimte...

In een Italiaansch tekstboekje — vriendelijke gift van een Roomschen kennis — kan ik nazien wat in het Latijn gezongen wordt.

Diep en ver in de toenemende schemering branden dertien hooge, witte kaarsen, lang als palen op het kolossale altaar. Een symbolische voorstelling van Christus en de apostelen. Eén voor één gaan die kaarsen uit — zooals Christus in den nacht zijns lijdens door al Zijne apostelen verlaten is. Toen één kaars overbleef — eenzaam licht in de nu geheel donkere kathedraal — fluissterde een onzer Roomsche kennissen: Ik ben het licht der wereld....

Toen voelde ik de hand van Rome, die ik drukken kon op dit oogenblik zelfs met ontroering en stichting....

Ook deze kaars verdwijnt. Dat is het symbool van de graflegging.

De duisternis is nu bijna volkomen.

En dan plotseling op het liefelijk gelui van een zilveren bel, wordt de gansche groote kerk electrisch verlicht.

Geweldig is de overgang uit de geheimzinnige duisternis en het langzaam verdwijnende kaarslicht en de sombere klagzangen tot deze plotse-linge weelde van licht en heerlijkheid.

In dit licht worden van een van de vier loggia's de lijdensreliquiën aan de duizenden, die bijeen zijn, getoond. De kamunnik, die ze ons toont en er de schare mee zegen, staat dertig meter boven ons. De reliquiën zijn zeer zeldzaam en zeer kostbaar en alleen op dezen afstand mogen ze door wie niet zelf kamunnik is, gezien worden. Het zijn: een stuk van de speer waarmee Christus doorstoken is, de doek van Veronica met de afbeelding van het hoofd des Zaligmakers, en een stuk van het kruis.

En dan knielt alles wat Roomsch is neer....

En nu voel ik die andere hand van Rome, die weerzinwekkende hand. En terwijl wij niet knielen maar staan, denk ik aan onze vaders en moeders die om dat staan ter dood veroordeeld zijn en liever den dood zijn ingegaan, dan te knielen....

Zeër schoon, want zeer echt, werkelijk doordvield zijn de passages over de Blue nuns van Fiésole en over de Scala Santa. Toch bevat het boek nog meer behalve het doorleefde gedurende eenige lentedagen in Italië. Dit meerdere is er voor den gemiddelden lezer. Helaas, ik vind het jammer, want de zuivere literaire waarde van het boek wordt er door geschaad. Daar zijn gemiddelde inleidingen, gesprekken, geographische bijzonderheden („Evenals Rome ligt ook Florence aan een rivier"), historische mededeelingen, soms wel aardig (over de Waldensen), soms wat leerboekachtig („In de dertiende eeuw doet Florence van zich spreken" etc.), taalkundige uitweidingen, die ook zonder een reis naar Italië hadden geschreven kunnen worden. Dat mag niet!

Het boek is ook wel eens uit den toon, wel gezellig, genoeglijk, maar buiten de verrukking van de „lentedagen".

Zoo ook de stijl. De schrijver kan het wel, maar hier en daar vooral tegen het einde wordt de taal ondoordacht, vooral de beeldspraak. Daar is vaak te weinig visie in, te veel cliché. „Florence is een bloem. Rome een trotsche eeuwenoude cederboom", en wat volgt is nog erger (p. 132).

„Michel Angelo's koepel doet mij ook denken aan een getande leeuw, aan iets zeer geweldig en machts, dat gewillig zich geeft, gehoorzaamend aan een nog hogere macht, iets kolossals in het materiele, dat stil zich neigt voor het sterkere spirituele. Zoo worden rotsblokken en steenklompen gestemd door menschenvingeren" (p. 104).

Onder het mooie portret van Michel Angelo staat „met de diepe voren van zijn langen lijdensweg diep gegrift in zijn van smartelijken doorkerft gezicht".

We staan voor het vraagstuk hoe een bekwaam schrijver zulke zinnen kan schrijven en eene voor kunst zoo gevoelige vrouw, zulke beelden kan gebruiken. Er is nog te weinig darf, te veel aanpassing aan het onontwikkelde schoonheidsgevoel in ons volk, dat de schrijver zoo uitstekend kent, en toch Dit boek is een der beste boeken in onze Christelijke kringen verschenen, een lentedag, een eerste, och, dat het toch eens zomer mocht worden.... F. J. J. B.

VRAGENBUS.

Gevraagd wordt naar de beteekenis van Pred. 7: 16, 17: „Wees niet al te rechtvaardig, noch houd u zelve al te wijs; waarom zoudt gij verwoesting over u brengen? Wees niet al te goddeloos, noch wees al te dwaas; waarom zoudt gij sterfen buiten uwen tijd?"

De bedoeling der vraag zal wel zijn: hoe kan nu ooit iemand te zeer de rechtvaardigheid betrachten zoodat het hem schaadt? Schieten wij niet veeleer steeds daarin te kort? En is het al niet erg genoeg als iemand goddeloos is; hoe kan men dan gewaarschuwd worden, niet al te goddeloos te zijn? Een beetje kan er dus wel bij door?

Het antwoord op deze vragen is duidelijk; maar hoe moeten we dan aan met dezen tekst?

We zouden zeggen: bedenkt allereerst, dat de auteur van dit boek, naar den aard ervan, zich gaarne paradoxaal uitdrukt. Zoo ook hier. En let in de tweede plaats (wat altoos moet, maar hier vooral) nauwkeurig op het verband.

Dan leert u het vorige vers, dat het gaat over het probleem, „welk ook in Psalm 73 wordt behandeld; hoe is het mogelijk, dat een rechtvaardige in zijn gerechtigheid omkomt, terwijl er een goddeloos is, die in zijn boosheid zijne dagen verlengt? Wie daarover gaat peinszen, loopt tweemaal gevaar.

Ten eerste, dat hij al te rechtvaardig wordt, d.w.z. zooals wij het ook wel uitdrukken: rechtvaardiger dan God. Dan meent hij het beter te weten dan Deze; doet als Job, die zijne ziel meer rechtvaardigde dan God (Job 32:2), en zou diens gevolge, al te wijs zijnde, verwoesting over zich brengen, want God kan zulk een overtreling van het denken niet ongewroken laten.

Er bestaat echter ook een andere mogelijkheid, voor menschen, wier omstandigheden en aanleg anders zijn dan die der vorige groep. Zij hollen den anderen kant uit en worden al te goddeloos. Ze bekommeren zich nu niet meer er om hoe ze wandelen, want het lot der godvreezenden en der goddeloozen blijkt toch hetzelfde te zijn. Dat is al te dwaas, en het resultaat zou kunnen zijn, dat zij naar Gods rechtvaardig oordeel sterfen moesten eene menschelijkerwijze gesproken hun tijd er was.

Deze beide uitersten moet de mensch vermijden en bedenken wat het volgende vers leert omtrent den gulden middenweg: „Het is goed, dat gij daaraan vasthoudt en trek ook uwe hand van dit niet af; want die God vreest, dien ontgaat dat al." Houd de grondgedachte van beide vermaningen vast. Laat u voor die beide dwalingen waarschuwen, en ge zult ondervinden, dat die waarlijk God vreest en geloovig aan Hem het oordeel overlaat, ook al begrijpt hij lang niet alles, den goeden koers zal houden in vreugde en smart beide en al dat kwade zal ontgaan. Hem treffen niet Gods oordeelen, maar hij ondervindt, dat de vrees des Heeren het beginsel der wijsheid en de bron van alle waar geluk is.

Men vraagt ons, of het goed is, dat enkele onzer voormannen (wier namen de vrager ons noemt, doch hier niet vermeld worden, omdat ik alles wat personen geldt buiten deze rubriek wil houden) een niet name genoemde cursus aanbevelen, terwijl aan vrager bekend is, dat personen door het volgen van dien cursus van de Gereformeerde waarheid zijn afgeweken en deze cursus een theosophisch-boeddhistisch karakter draagt?

Ik zou in zoo'n geval dergelijke feiten, als de vrager schijnt te weten en aangaande den verkeerden inhoud van de leerstof dier cursussen en aangaande de verkeerde gevolgen ervan bij sommigen, aan de personen, die hun naam ter aanbeveling gaven, mededeelen. Want het staat vast, dat die personen zoo iets absoluut niet zouden willen en schrijven zouden van de gevolgen hunner daad. En dan zijn zij oud en wijs genoeg om alle maatregelen te nemen ten einde hun aanbeveling niet langer een kwade zaak steune, maar veeleer een ernstige waarschuwing van hen uitga opdat dit kwaad niet voortwoere. Doordat hun aanvankelijke steun hun goede gezindheid toonde, zal die waarschuwing dan nog meer kracht hebben. Het zou echter ook kunnen zijn, dat vrager zich vergiste, en dan zullen de bedoelde personen hem wel van ongelijk willen overtuigen. DE M.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Frabeker, H. L. Both te Spijk en R. K. M. Hummelen te Heerenveen.
Hallum, Dr. J. J. van Baarsel te Devanter en A. G. Wolf te Loosen Vreeland.
Herwijnen, R. J. Aalberts te Wormerveer en Dr. D. K. Wielenga, prop. te Rotterdam.
Meliskerke, P. van Dijk te Heinkenszand en A. Scheele te Kapelle-Biezelinge.
Rehnum, J. Wijmings te Dronrijp en H. Z. de Milt te Syzje.
Wildervank, N. Duursma te Nieuw-Amsterdam en P. H. de Jonge te Heerde.

Drietal te:

Arnhem, H. L. Both te Spijk, G. Elshove te Rotterdam en J. L. v. d. Wolf te Haastrecht.

Beroepen te:

Berkel, Dr. S. P. Des te Dwingelo.
Bruchisse, Dr. D. K. Wielenga, prop. te Rotterdam.
Elburg, G. Veenendaal te Putten.
Herwijnen, R. J. Aalberts te Wormerveer.
Jutrip-Hommerts, P. Wiersma te Oosterbierum.
Kralingen, J. L. v. d. Wolf te Haastrecht.
Meeden, J. Duiven, cand. te Rottum.
Oostburg, J. Duiven, cand. te Rottum.
Sneeuwijk, G. Menken, te Schierpenzeel.
Stadskanaal, H. R. Pel, cand. te Schraard.
Vroomshoop, J. H. Broek Roelofs te Stedum.
Winsum-Obergum, S. Idema te IJsselmonde.

Aangenomen naar:

Breukelen, Chr. Bruins te Winschoten.
Huizum, W. H. Elen Houting Jr te Giesaan-Oudekerk.

Bedankt voor:

Harmelen, J. E. Westerhuis te Oud-Loosdrecht.
Soest, G. Elshove te Rotterdam.

Afscheid van:

Ridderkerk, D. J. Couvée. Tekst Filip. 2: 12—13.

Intrede te:

IJsselstein, (als voorganger) C. de Kruyk. Tekst Gal. 6: 14—17.

Pinksteren. Pinksteren is het Zondagsfeest. Geen Christelijken of hij verkondigt dan de groote werken Gods, die

„Ieder in zijn eigen taal hoort spreken". Geen Christen of hij hult om een ruime bedeeling van den Geest die „een legelijk van hen verruilde".

Bij een feest behoort een feestgave. Het vorig jaar vroegen wij om verdubbeling van uw gift. Velen voldeden aan ons verzoek. Een nieuwe verdubbeling vragen wij niet, als gij maar zorgt op peil te blijven, en als gij dan vooral geeft met blijdschap, want God heeft den blijden gever lief.

H. DIJKSTRA,
J. HANIA.

Emeritaat. Aan Dr. W. T. Nijenhuis te Britsum is na 40-jarige ambtsbediening door de classis Hallum eervol emeritaat verleend.

Propheet-af. De classis 's-Gravenhage heeft aan den prop. B. Schuurman het recht ontnomen, om te staan naar den Dienst des Woords in de Geref. Kerken, omreden genoemde propheet 's-Gravenhage niet acht in overeenstemming te zijn met Gods Woord.

Praeparatoir examen. De classis Groningen der Geref. Kerken heeft omtrent een aanvraag van den heer E. H. Woldring, theol. student in Amerika, om toelating tot het praeparatoir examen in Nederland besloten zich te wenden tot de colleges van hoogleraren te Kampen en Amsterdam.

Toelating tot het Predikambt verzocht. De heer H. van Alkema te Apeldoorn, voorheen zendeling in Ned-Indië, heeft op zijn verzoek, van de classis Apeldoorn een attest ontvangen, om zich daarmede te wenden tot de Part. Synode van Gelderland, wijl hij naar Art. 8 K. O. wenst te komen tot den Dienst des Woords.

Promotie Dr. C. Bouma. Dr. C. Bouma van Hoofddorp is aan de Vrije Universiteit gepromoveerd tot Doctor cum laude in de Godgeleerdheid.

Kerk en Zomertijd. Op het agendum van de classis Woerden der Geref. Kerken, komt voor een voorstel van de Kerk van Aarlanderveen van den volgende inhoud:

„Met het oog op de bezwaren, die de wettelijke zomertijd ten plattelande meebrengt ook voor het Kerkelijk leven, wende de Classis zich tot de Deputaten voor de correspondentie met de Hooge Overheid, ten einde deze te verzoeken den wettelijken zomertijd af te schaffen".

Nieuwe Kerkgebouwen. Te Groningen werd de nieuw gebouwde kerk in de Akkerstraat in gebruik genomen.

Kerkverband verbroken. De Geref. kerken van Veen, Anst en Wahl zijn overgegaan tot de Geref. Gemeenten.

CHR. GEREFORMEERDE KERKEN.

Aangenomen naar:

Apeldoorn, J. W. Geels te Haarlem.

Bedankt voor:

Veenendaal, W. Hoogendoorn te Lisse.

Geïnstitueerd. Te Hillegom is een zelfstandige gemeente geïnstitueerd.

GEREF. GEMEENTEN.

Tweetal te:

Dijkstade, M. Hofman te Rijssen en G. H. Kersten te IJssake.

Beroepen te:

Dijkstade, M. Hofman te Rijssen.
Kampen, H. Kieviet Jr te Veenendaal.

Bedankt voor:

Gouda, J. Overduin te Moercapele.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERKEN.

Drietal te:

Delfshaven, Dr. W. Lodder te Doorn, J. J. H. Pop te Puttershoek, en H. O. Roseam Abbing te Arnhem.
Kampen, B. v. d. Wal te Barneveld, N. Warmolts te Wierop en P. Zandt te Delft.

Viertal te:

Vlissingen, J. H. Buijink te 's-Heerenhoek, L. M. Foeken te Maurik, P. M. de Jong te Bannebroek en W. A. B. ten Kate te Horst.

Beroepen te:

Baanbrugge, H. Doornveld H. te IJsselstein.
Bonthuizen, W. L. Mulder te Garderen.
Beesd, G. Grootjans Jr te Ommen.
Borner, D. Kuitman te Huizinga.
Coeverden, J. G. Franck te O. en W. Grafdijk.
Delfshaven, Dr. W. Lodder te Doorn.
Geervliet, L. C. Spijkerboer te Meliskerke.
Jaarveld, J. J. Timmer te Montfoort.
Loosdrecht, J. W. Verschoor te Poortvliet.
Oostkapelle, W. A. Dekker te Nieuw-Beijerland.
Stavenisse, J. Vermeulen te Mijnsheerenland.
Vriezenveen, Joh. Rijna te Zevenhuizen.
Weesp, Dr. W. Lodder te Doorn.

Aangenomen naar:

Daarje, E. van Asch te Babylonienbroek.
Geertruidenberg, F. H. Koster te Kropswolde.
Hedel, A. Oskam te Rouveen.
Kesteren, J. G. Dekking te Putten.
Nijkerk, A. F. P. Pop te Ameide.
Rijswijk, Joh. A. Raams te Breukelen.

Bedankt voor:

Alkmaar, D. v. d. Munt van Spijk te Geesteren.
Berg-Ambacht, G. A. Pott te Oud-Beijerland.
's-Graveland, Capelle, J. Bis te Ouddorp.
Heleneveen, H. J. van Rooijen, tgd. te Odijk.
Nuthen, P. Vermeulen te Moerdijk.
Oude-Tonge, H. Doornveld te IJsselstein.
Poederoven, J. L. de Mol Moncourt te Hellouw.

Intrede te:

Sliebrecht, G. J. G. de Bel. Tekst Rom. 15: 29—30.

Jubilea. De J. H. Gezelschap te Vassach herlicht zijn 40-jarig ambtsjubileum.

Toegelaten H. D. de heeren L. J. Bruin te Zeist en D. Louwerse te Arnhem en J. Elkema te Smilde zijn toegelaten tot de Evangeliebediening in de Herv. Kerk.

Zaterdagmiddag-dienst. De afdeling Amsterdam van den Christelijken Werkmansbond en de Vereniging „Kerkelijk Leven" hebben, naar de „N. R. Ct." meldt, den Bijzonderen Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente te Amsterdam gevraagd om instelling van een dienst op Zaterdagmiddag.